

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969.

31 DECEMBER 1968.

WETSONTWERP

tot invoering van het Wetboek van de belasting
over de toegevoegde waarde.

AMENDEMENTEN VOORGESTELD DOOR DE HEER DE FACQ.

Art. 50.

Paragraaf 1, 5°, van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

1. De wet tot invoering van de B.T.W. moet streven naar een harmonisatie van de wetgevingen en van de verplichtingen opgelegd aan de belastingplichtigen in de Lidstaten van de E.E.G. De werkelijke belastingdruk van een belasting bestaat niet alleen in geldelijke bijdragen maar eveneens in uitgaven die aan de ondernemingen worden opgelegd voor het opstellen van de aangiften en documenten die nodig geacht worden voor controlemaatregelen.

De verplichting tot het opmaken van jaarlijkse opgaven van klanten waarbij voor iedere klant het totale bedrag van de gedane leveringen van goederen en diensten en de geheven belasting vermeld wordt, zal de Belgische ondernemingen nieuwe zware lasten opleggen daar deze inlichtingen slechts op statistische wijze kunnen verkregen worden en op zijn minst een aanvullende organisatie van de boekhouding en het dagelijks bijhouden van talrijke geschriften zullen vergen.

Dit aanvullend werk zal zware uitgaven medebrengen voor alle ondernemingen en inzonderheid voor de kleine en middelgrote bedrijven die zullen gedwongen worden deze opgaven te laten opstellen door mechanografische centra.

Deze aanvullende uitgaven zullen een distorsie teweegbrengen tussen de Belgische ondernemingen die deze lasten in hun kostprijs zullen moeten opnemen en de concurrerende bedrijven uit de andere Lid-staten waarvan geen enkele deze last aan de belastingplichtige oplegt.

2. De verwerking van de aan de administratie medegedeelde inlichtingen zullen de staatsuitgaven op gevoelige wijze verhogen. Luidens statistieken over het jaar 1961 telde België 685 000 werkgevers en zelfstandigen. Indien wordt aangenomen dat er hieronder 500 000 belastingplichtigen zouden zijn waarvan ieder gemiddeld 300 klanten zou hebben, dan zou dit een totaal aantal te verwerken gegevens vertegenwoordigen van 150 000 000. Het ponsen, het verwerken en het klasseren van deze honderdvijftig miljoen gegevens zou de aanwerving van een waar corps van ambtenaren vergen.

Zie :

88 (B.Z. 1968) :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 tot 6 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969.

31 DÉCEMBRE 1968.

PROJET DE LOI

créant le Code de la taxe
sur la valeur ajoutée.

AMENDEMENTS PRESENTES PAR M. DE FACQ.

Art. 50.

Supprimer le § 1, 5°, de cet article.

JUSTIFICATION.

1. La loi instaurant la T.V.A. doit viser à l'harmonisation des législations et des obligations imposées aux contribuables dans les Etats membres de la C.E.E. La charge fiscale réelle d'un impôt ne se mesure pas seulement par des contributions financières, mais également par les dépenses imposées aux entreprises pour l'établissement de déclarations et de documents jugés nécessaires en vue du contrôle.

L'obligation d'établir des relevés annuels des clients mentionnant, pour chaque client, le montant total des livraisons et prestations ainsi que les taxes perçues, imposera aux entreprises belges de nouvelles et lourdes charges, étant donné que ces renseignements ne peuvent être obtenus qu'au moyen de statistiques et qu'ils nécessiteront, à tout le moins, une organisation comptable supplémentaire et la tenue à jour de nombreux documents.

Le travail supplémentaire qui en résultera entraînera de lourdes dépenses pour toutes les entreprises, particulièrement pour les petites et moyennes entreprises, qui seront obligées de faire établir ces relevés par des centres mécanographiques.

Ces dépenses supplémentaires provoqueront une distorsion entre les entreprises belges qui devront inclure ces charges dans leurs prix de revient et les entreprises concurrentes des autres Etats membres, dont aucun n'impose une telle charge aux contribuables.

2. Le traitement des informations fournies à l'administration aura pour effet d'augmenter sensiblement les dépenses de l'Etat. D'après les statistiques relatives à l'année 1961, la Belgique compte 685 000 employeurs et travailleurs indépendants. En admettant que parmi ceux-ci il y ait 500 000 contribuables dont chacun compte en moyenne 300 clients, le nombre total des données à traiter atteindrait 150 000 000. La perforation, le traitement et le classement des cent cinquante millions de données nécessiteraient le recrutement d'un véritable corps de fonctionnaires.

Voir :

88 (S.E. 1968) :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 à 6 : Amendements.

De controlediensten zouden bovendien zodanig overstelpt worden met werken van materiële aard dat de tijd voor de nodige op oordeelkundige wijze doorgevoerde controlewerkzaamheden zou ontbreken. Trouwens, de administraties van de directe en indirecte belastingen beschikken reeds over een ganse gamma van middelen om de belastingontduiking te bestrijden. Zij mogen onder meer in alle gevallen waar zij het nodig achten, inlichtingen vragen aan de leveranciers aangaande de leveringen gedaan aan bepaalde klanten (o.m. krachtens de beschikking van artikel 61, § 3). Het is trouwens zo dat bij controleverrichtingen door de onderzoekende ambtenaren fiches worden opgesteld van gedane leveringen en uitgerekte facturen.

3. De voorgestelde wetsbeschikking zal dus zware kosten opleggen zowel aan de ondernemingen als aan de Staat zonder dat hierdoor een beter resultaat in de strijd tegen de belastingontduiking kan verwacht worden.

Art. 52.

Het tweede lid van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Het komt ons ongewenst voor dat de kaderwet een volmachtwet zou worden die aan de administratie het recht geeft belastingen in te voeren onder de vorm van uitzonderlijke verplichtingen die zij aan de ondernemingen zou opleggen.

Het zou passend zijn dat het Parlement door een bijzondere wet zou voorzien in de noodwendigheid van het houden van een goederen-administratie door sommige belastingplichtigen, hetgeen toch een vorm van belasting vertegenwoordigt.

Er dient tevens vermeden te worden dat aan Belgische ondernemingen verplichtingen worden opgelegd die belangrijke uitgaven tot gevolg zouden hebben en die in andere Lidstaten niet werden voorgeschreven.

Art. 56.

Paragraaf 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« De belasting die door de kleine detaillisten verschuldigd is ter zake van de verkopen die ze doen, wordt forfaitair geheven door een heffing op hun brutowinst verminderd met een abattement. De belasting zal afgedragen worden bij middel van voorschotten.

» De Koning regelt de toepassing van de door dit artikel ingevoerde regeling. Hij geeft onder meer de definitie van de kleine detaillist en bepaalt de vorm van de door de kleine detaillist in te dienen jaarlijkse aangifte met vermelding van de totale jaarlijkse inkopen van goederen, de erop betaalde belastingen, de brutowinst, het aftrekbaar abattement, het percentage van de belasting, het te betalen bedrag, de gedane voorschotten en, in voorkomend geval, het bij te betalen of het van de eerstvolgende voorschotten af te trekken excédent.

» De Koning regelt de betaling bij middel van maandelijks, driemaandelijks of zesmaandelijks voorschotten op basis van de belasting verschuldigd op de gedane inkopen voor kleine detaillisten die gedurende het jaar hun activiteit aanvangen.

» Op aanvraag van de kleine detaillist gericht aan het Ministerie van Financiën verkrijgt hij de vergunning om van het forfaitair stelsel af te zien en zijn belastingen te kwijten volgens de regels voorzien voor de gewone belastingplichtigen. »

VERANTWOORDING.

Voor de veralgemening van de belasting op de toegevoegde waarde zou de kleine detaillist principieel het bedrag van zijn belasting dienen te kwijten op het bedrag van zijn verkopen volgens de onderscheidene toepasselijke tarieven na aftrek van de belasting die hij zelf aan zijn leveranciers heeft betaald.

Het komt wenselijk voor een vereenvoudigd stelsel te voorzien voor de kleine detaillisten.

De aanslagbasis is in feite het verschil tussen de inkooprijzen en de verkoopprijzen, zijnde de brutowinst.

En outre, les services de contrôle seraient tellement submergés de travaux matériels, qu'ils ne disposeraient plus du temps nécessaire pour effectuer les opérations de contrôle de manière judicieuse. Les administrations des impôts directs et indirects disposent d'ailleurs déjà de toute une gamme de moyens permettant de combattre la fraude fiscale. Elles peuvent notamment, dans tous les cas où elles l'estiment nécessaire, demander des renseignements aux fournisseurs au sujet des livraisons faites à certains clients (notamment en vertu de la disposition de l'article 61, § 3). Lors des opérations de contrôle, les fonctionnaires chargés des vérifications établissent d'ailleurs des fiches des livraisons effectuées et des factures établies.

3. La disposition légale projetée imposera donc de lourdes charges, tant aux entreprises qu'à l'Etat, sans que l'on puisse s'attendre à de meilleurs résultats dans la lutte contre la fraude fiscale.

Art. 52.

Supprimer le deuxième alinéa de cet article.

JUSTIFICATION.

Nous estimons inopportun que la loi de cadre devienne une loi de pleins pouvoirs qui permettrait à l'administration d'établir des impôts sous la forme d'obligations exceptionnelles imposées aux entreprises.

Il importe que le Parlement puisse prévoir, par une loi spéciale, la nécessité de la tenue d'une comptabilité-matières par certains assujettis, ce qui représente de toute manière une forme d'imposition.

En outre, il convient d'éviter que ne soient imposées à des entreprises belges des obligations qui entraîneraient des dépenses importantes qui n'ont pas été prescrites dans d'autres Etats membres.

Art. 56.

Remplacer le texte du § 1 par ce qui suit :

« La taxe dont les petits détaillants sont redevables en raison de leurs ventes est perçue forfaitairement sous la forme d'une taxe sur les bénéfices bruts après déduction d'un abattement. La taxe sera payée par acomptes.

» Le Roi règle l'application du régime établi par le présent article. Il définit notamment le petit détaillant et détermine la forme de la déclaration annuelle que celui-ci devra introduire en faisant mention du total des achats annuels de marchandises, des taxes payées sur ces achats, du bénéfice brut, de l'abattement déductible, du taux de l'impôt, du montant à verser, des acomptes et, le cas échéant, de l'excédent à suppléer ou de celui à déduire des acomptes suivants.

» En ce qui concerne les petits détaillants qui commencent leur activité au cours de l'année, le Roi règle le paiement par acomptes mensuels, trimestriels ou semestriels sur la base de la taxe due sur les achats effectués.

» Les petits détaillants qui en font la demande au Ministère des Finances, peuvent obtenir l'autorisation de renoncer au système forfaitaire et de payer leurs impôts d'après les règles prévues pour les contribuables ordinaires. »

JUSTIFICATION.

En vue de l'application généralisée de la taxe sur la valeur ajoutée, le montant de la taxe à payer par le petit détaillant devrait en principe être calculé sur le montant de ses ventes d'après les divers tarifs en vigueur, déduction faite des taxes qu'il a dû payer à ses fournisseurs.

Il semble souhaitable de prévoir un système plus simple pour les petits détaillants.

En fait, la base de l'imposition est constituée par la différence entre les prix d'achat et les prix de vente, c'est-à-dire le bénéfice brut.

De kleine detaillist moet jaarlijks het bedrag van zijn brutowinst becijferen voor het opstellen van zijn aangifte in de personenbelasting en deze becijfering moet door de diensten van de directe belastingen worden gecontroleerd.

Een jaarlijkse aangifte vermeldend de gedane inkopen, de erop betaalde belasting op de toegevoegde waarde en de behaalde brutowinst levert geen noemenswaardige moeilijkheden op voor de kleine detaillist daar de mede te delen gegevens voorhanden zijn zonder bijkomend werk. De berekening van de jaarlijkse belasting op de brutowinst, verminderd met een te bepalen coëfficiënt om rekening te houden met de belasting op de toegevoegde waarde vervat in de lasten en investeringen, levert eveneens geen moeilijkheden op.

Tegen de heffing van een egalisatiebelasting op alle facturen uitgelekt aan de kleine detaillist kunnen daarentegen een aantal bezwaren ingebracht worden :

1° De heffing van de egalisatiebelasting sluit de heffing van de belasting op de toegevoegde waarde niet uit.

2° De heffing van de belasting op de toegevoegde waarde treft de prijs van de koopwaren aan tarieven die volgens een door de Koning of door de wet te bepalen rangschikking van goederen wordt vastgesteld.

Daarentegen beoogt de egalisatiebelasting de heffing van de toegevoegde waarde die de detaillist aan de koopwaren toevoegt, zijnde zijn brutowinst.

De heffingsbasis van de twee soorten van belastingen is derhalve verschillend.

3° De brutowinstmarges op de verschillende goederen die door kleine detaillisten verkocht worden zijn zeer uiteenlopend. Deze winstmarges zijn niet alleen verschillend volgens de produkten maar tevens naar de wijze waarop zij aan de verbruiker worden geleverd.

Een billijke toepassing van de egalisatiebelasting zou vergen dat talrijke tarieven van egalisatiebelastingen zouden worden voorzien, niet alleen volgens de aard van de produkten maar ook volgens de aard van het bedrijf.

Derhalve zou benevens een algemeen reglement van de belasting op de toegevoegde waarde, er een afzonderlijk reglement voor de toepassing van de egalisatiebelasting moeten opgesteld worden en regelmatig bijgehouden en aangepast.

Zodoende is de egalisatiebelasting in feite de voortzetting van de wet op de met het zegel gelijkgestelde taksen met partikulariteiten die volkomen verschillend zijn van deze die eigen zijn aan de belasting op de toegevoegde waarde.

4° De toepassing van de egalisatiebelasting zal geen billijke heffing verzekeren aangezien vele groothandelaars en nijveraars een verschillende prijs aanrekenen naargelang van de aankoopmogelijkheden van de kleine detaillist en ook kortingen toestaan wegens kontante betalingen.

Hierdoor zullen de kleine detaillisten die het minst begunstigd zijn op dubbele wijze worden benadeligd, daar de belasting op de toegevoegde waarde en de egalisatiebelasting die niet verrekenbaar is, op een hogere basis zullen geheven worden als deze die geheven worden op de aankopen van de belangrijkere detaillisten die in betere voorwaarden kunnen inkopen. Hierdoor zal de detaillist met de kleinste toegevoegde waarde de hoogste belasting dragen. Zulks is van aard om de neutraliteit van de belasting te schenden.

5° De toepassing van een egalisatiebelasting benevens de belasting op de toegevoegde waarde zal het probleem van de fakturatie van de groothandelaars en alle leveranciers van de kleine detaillisten en gelijkgesteld erg bemoeilijken.

De gefactureerde goederen zullen voor de toepassing van de B.T.W. moeten gerangschikt worden volgens een klassifikatie eigen aan deze belasting en diezelfde goederen zullen opnieuw moeten gegroepeerd worden volgens een klassifikatie eigen aan de onderscheiden toepasselijke egalisatiebelastingen. Dit zal oneindige moeilijkheden en vergissingen met zich brengen.

6° De hierboven aangehaalde moeilijkheden zullen zich niet alleen stellen bij het opmaken van de facturen maar zullen tevens zwaar wegen op de organisatie van de boekhouding en ook bij het opstellen van de maandelijkse aangiften waar de goederen en taksen twee klassifikaties zullen vergen.

7° De problemen die de toepassing van de egalisatiebelasting tot gevolg zullen hebben zullen de administratiekosten van de groothandelaars en nijverheidsinrichtingen ten eerste verzwaren en zullen derhalve wegen op de kostprijs der verkochte goederen en prijsverhogingen tot gevolg hebben.

8° België is het enige land van de Europese Economische Gemeenschap dat de toepassing van een egalisatiebelasting in overweging heeft genomen.

Le petit détaillant est tenu de calculer annuellement le montant de son bénéfice brut en vue de l'établissement de sa déclaration à l'impôt des personnes physiques, et ce calcul doit être contrôlé par les services des impôts directs.

Une déclaration annuelle mentionnant les achats effectués, la taxe sur la valeur ajoutée versée sur ces achats et les bénéfices bruts obtenus n'offre guère de difficultés pour les petits détaillants, les renseignements à fournir ne nécessitant pas un travail supplémentaire. De même, le calcul de la taxe annuelle sur le bénéfice brut diminué d'un coefficient à déterminer afin de tenir compte de la taxe sur la valeur ajoutée comprise dans les charges et les investissements, n'offre guère de difficultés.

En revanche, la perception d'une taxe d'égalisation sur toutes les factures délivrées au petit détaillant se heurte à un certain nombre d'objections :

1° La perception de la taxe d'égalisation n'exclut nullement la perception de la taxe sur la valeur ajoutée.

2° La taxe sur la valeur ajoutée est perçue sur le prix des marchandises d'après des tarifs fixés selon une classification des marchandises à établir par le Roi ou la loi.

En revanche, la taxe d'égalisation vise la valeur que le détaillant ajoute à la marchandise, c'est-à-dire son bénéfice brut.

Dès lors, la base d'imposition des deux catégories d'impôt est différente.

3° Les marges bénéficiaires brutes sur les diverses marchandises vendues par les petits détaillants sont très divergentes. Ces marges bénéficiaires ne diffèrent pas seulement d'après les produits, mais également selon le mode de fourniture au consommateur.

Une application équitable de la taxe d'égalisation nécessiterait l'établissement de nombreux tarifs de taxes d'égalisation, non seulement d'après la nature des produits, mais également d'après la nature de l'entreprise.

Outre le règlement général de la taxe sur la valeur ajoutée, il conviendrait dès lors d'établir pour l'application de la taxe d'égalisation un règlement distinct, qui serait régulièrement mis à jour et adapté.

C'est ainsi que la taxe d'égalisation constitue en fait le prolongement de la taxe assimilée au timbre, mais avec des particularités qui diffèrent totalement de celles qui sont propres à la taxe sur la valeur ajoutée.

4° L'application de la taxe d'égalisation n'assurera pas une perception équitable, étant donné que de nombreux grossistes et industriels modifient leurs prix d'après les possibilités d'achat des petits détaillants et accordent des ristournes en cas de paiements au comptant.

Il en résulte que les petits détaillants les moins favorisés subiront un double préjudice, puisque la taxe sur la valeur ajoutée et la taxe d'égalisation qui n'est pas imputable, seront perçues sur une base plus large que celles qui sont perçues sur les achats des détaillants plus importants, lesquels peuvent acheter dans de meilleures conditions. Ainsi, le détaillant présentant la valeur ajoutée la plus réduite supportera la taxe la plus importante. Ceci est de nature à violer le principe de la neutralité de l'impôt.

5° L'application d'une taxe d'égalisation conjointement avec la taxe sur la valeur ajoutée compliquera singulièrement le problème de la facturation des grossistes et de tous les fournisseurs des petits détaillants et assimilés.

Pour l'application de la T.V.A., les biens facturés doivent être classés d'après un système propre à cette taxe, et ces mêmes produits devront être groupés une nouvelle fois d'après une classification propre aux différentes taxes d'égalisation applicables. Ce régime entraînera des difficultés et des erreurs innombrables.

6° Les problèmes précités ne se poseront pas seulement lors de l'établissement des factures, mais ils constitueront également une lourde charge pour l'organisation comptable, ainsi que pour l'établissement des déclarations mensuelles qui devront comporter une double classification des marchandises et des taxes.

7° Les problèmes qui résulteront de l'application de la taxe d'égalisation auront pour effet d'augmenter considérablement les frais administratifs des grossistes et des entreprises industrielles; ces frais grèveront dès lors, le prix de revient des biens vendus et entraîneront des majorations de prix.

8° La Belgique est le seul pays de la Communauté Economique Européenne à envisager l'application d'une taxe d'égalisation.